

Fastigheten Brf. Karl den XV:s port nr 7 ligger i stadsdelen Östermalm i Stockholm med adress hörnet Sibyllegatan 65 / Tyskbagargatan 5.

Från en sliten asfaltgård till en prunkande oas

Gården till bostadsrättsföreningen Karl den XV:s port nr 7 var fram till 1993 en asfalterad innergård med en piskställning och två ljusinsläpp för källaren som enda attraktioner. Innan dess soptunnor. 1994 började den nya dispositionen av gården ta form. Först byggdes planteringslådor av trädgårdstimmer för lignoser och några marktäckande perenner. Lådorna isolerades mot kyla. Bågar av gjutjärn försedda med belysning fick bilda ingångar mellan dessa. Genom byggandet av ett mindre trädäck skapades rumsligt en mindre gård i gården. Vajrar och träribbor på murarna fick bilda underlag för klätterväxter. Sittgrupp och grill inköptes liksom ett partytält för enstaka användning. Med expertråd från Kenneth Lorentzon vid SLU/Alnarp i samråd med Sten Ridderlöf som projektansvarig från huset anskaffades exotiska, ofta rara växter lämpliga för innergårdens skuggiga men milda klimatzon. Flertalet växter har överlevt och har idag blivit stora träd och prunkande buskar. Perennerna har successivt haft svårare att hävda sig bland konkurrerande trädrötter. Innergården har senare kompletterats med nya växtlådor och altaner då bottenplanens lägenheter fick dörrar ut mot innergården.

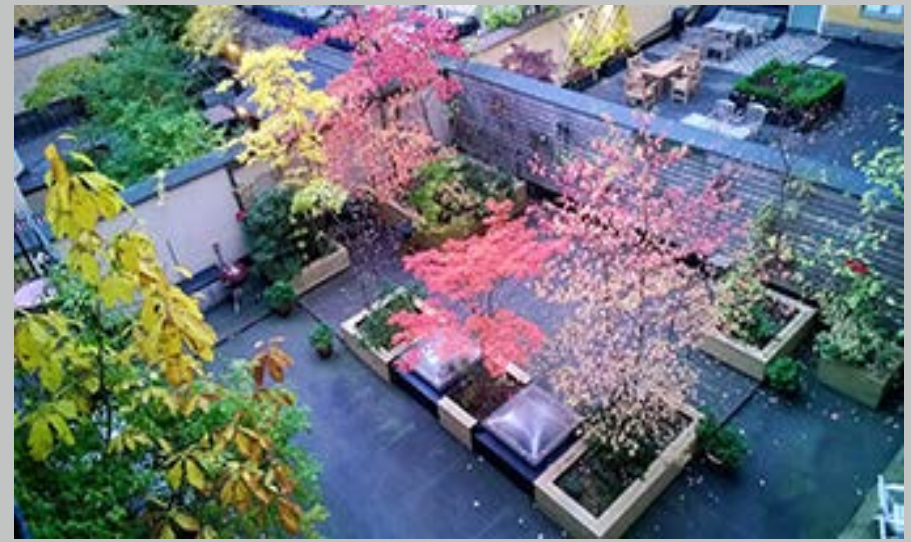

Stockholm september 2016

Gårdsplanteringarna i olika skepnader

Vårt mål har varit att växterna ska berika gården med färg och form under alla årstider. Förutom trivselmässiga och estetiska kvaliteter utgör varje kvadratmeter en hög kostnad i innerstaden som vi velat utnyttja effektivt. Av säkerhetsskäl vågar vi inte belägga hela asfaltytan med ett jordlager. Lätta altangolv får komplettera den befintliga hårdytan. Det har även visat sig vara en fördel vid barnens lekar.

Sen höst och full vinter

Den lysande lönnen i centrum är den eleganta fagerlönnen *Acer sieboldianum* från Japan. Oftast än mer intensivt röd.

Plantering A 9 anlades i slutet på 1990-talet. Här dominerar en f.n. 8 m hög juni-magnolia. Det är en frösådd från Göteborgs botaniska trädgård varifrån moderträdet hämtats från norra Japan. Har ännu inte blommat men halvmeterlånga blad, som gulnar till hösten, ger ett tropiskt uttryck. Blommorna gräddvita, starkt honungs- eller citrondoftande blir ca 1 dm i tallriksform.

En starkväxande magnoliasläkting är klätterväxten *Schisandra rubriflora* (röd fjärilsranka) med karmosinröda, läderartade blommor. Här har den tagit för sig av den spaljerade väggen. Även grannarna har lett in den till sina balkonger. Den blommar varje år. Klasarna med röda frukter har hälsobringande effekter. Vildväxande i sydvästra Kina och Burma.

Magnolia 'Susan' med vinröda blommor och ett friskt, grönt bladverk bildar tillsammans med den vitblommande *Rhododendron* 'Dora Amateis' buskskiktet här.

Magnolia 'Galaxy' (A 10) är en hybrid mellan två kinesiska magnoliaarter som korsats fram vid US National Arboretum i Washington. Då den har en enkel stam lämpar den sig för gårdsplanteringar. Stora rosa blommor i slutet på maj. Vackert bladverk. Den är nu uppe vid första våningen efter ca 15 år.

Planritning över gårdens växter.

Acer takesimense (A 11) är en endemisk lönn från den koreanska ön Ullungdo. Vackert bladverk, hårdig. Invid clematis, **Rhododendron 'Flava'** och **Acer japonicum**.

Röd fjärilsranka (*Schisandra rubriflora*) intar Tyskbagargatans vägg, juni-magnolian **Magnolia obovata** och något balkongräcke.

Den lågväxande **amerikanska alprosen (*Rhododendron 'Dora Amateis'*)** har rosa knoppar men slår ut i vitt. Även ett dekorativt bladverk förhöjer plantans värde.

Växtförteckning över planteringar på innergården

A1: Amerikansk pagodkornell *Cornus alternifolia*, kameleontbuske *Actinidia kolomikta*, humle *Humulus lupulus*, gyllenhumle *Humulus lupulus* 'Aureus', *Rhododendron* 'White Lights', *Rhododendron* 'Nova Zembla'.

A2: *Magnolia cylindrica* x *M. denutata* 'Sawadas Pink', amerikansk pagodkornell *Cornus alternifolia*, kameleontbuske *Actinidia kolomikta*, bredbladig kalmia *Kalmia latifolia* 'Olympic Fire', fjärilsazalea *Rhododendron vaseyi*, blå järnek *Ilex meserveae* 'Blue Angel', *Clematis spec.*, *Rhododendron* 'Polaris', jättetreblad *Trillium albidum*, blå vitsippa *Anemone nemorosa* 'Robinsoniana'.

A3: Kameleontbuske *Actinidia kolomikta*, *Clematis alba* 'Plena', *Rhododendron viscosum* 'Ribbon Candy'.

A4: Amerikansk pagodkornell *Cornus alternifolia*, fjärilsazalea *Rhododendron vaseyi*, rosa kronklematis *Clematis macropetala* 'Rose O'Grady', *Clematis macropetala* 'Albrosea', *Rhododendron yakushimanum* 'Schneekrone'.

A5: Fagerlönna *Acer sieboldianum*, *Rhododendron* 'Flava', krypmahonia *Mahonia nervosa*, blå vitsippa *Anemone nemorosa* 'Robinsoniana'.

A6: Blå järnek *Ilex meserveae* 'Blue Prince', krypmahonia *Mahonia nervosa*, skuggbräcka *Saxifraga x urbium* 'J Elliott',

A7: *Acer pseudoplatanus* 'Brilliantissimum', vres-rododendron *Rhododendron smirnowii*, rostvin *Vitis coignetiae*, humle *Humulus lupulus*.

A8: Hybrid trollhassel *Hamamelis x intermedia* 'Diane', blå järnek *Ilex meserveae* 'Blue Angel', *Clematis* 'Ermia'.

A9: Junimagnolia *Magnolia obovata*, *Magnolia* 'Susan', röd fjärilsranka *Schisandra rubriflora*, *Rhododendron* 'Dora Amateis'.

A10: Rosenmagnolia *Magnolia* 'Galaxy', rostvin *Vitis coignetiae*, *Clematis spec.*, europeisk hasselört *Acarum europeum*, *Paeonia spec.*

A11: *Acer takesimensense*, *Acer palmatum*, *Rhododendron yakushimanum* 'Flava', *Clematis spec.*

Växterna är benämnda med svenskt namn om sådant finns samt *vetenskapligt namn* och 'Sortnamn'.

